

CENTRE FOR FINE ARTS
BRUSSELS

PERSDOSSIER

PALAIS DES BEAUX-ARTS
BRUXELLES
PALEIS VOOR SCHONE KUNSTEN
BRUSSEL

EXPO

Inhoudsopgave

Persbericht - Dirk Braeckman presenteert dubbeltentoonstelling in M en BOZAR	3
Zaalfolder M-Museum Leuven	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Zaalfolder BOZAR	6
Praktische info en perscontacten.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Dirk Braeckman presenteert dubbeltentoonstelling in M en BOZAR

M-Museum Leuven: 02.02 – 29.04.2018

BOZAR Paleis voor Schone Kunsten: 01.02 – 29.04.2018

Op 26 november sloot de Biënnale van Venetië de deuren. Dat betekende ook het einde van Dirk Braeckmans tentoonstelling in het Belgische paviljoen. Met meer dan een half miljoen bezoekers was de Biënnale het belangrijkste internationale platform voor Braeckmans werk. Het volgende hoofdstuk is de **dubbeltentoonstelling** van Dirk Braeckman in M-Museum Leuven en BOZAR Brussel.

Minister van Cultuur Sven Gatz: *“Dirk Braeckman en Eva Wittocx zorgden in het Belgisch paviljoen voor verstillings en krachtige beelden. Braeckmans unieke, analoge prints stelden ons kijken op scherp en maakten een verschil met de overdosis aan en snelle beelden van vandaag. Voor de bezoekers bracht het Belgisch paviljoen zo een moment van stilte en rust. Het doet me plezier dat we deze prachtige ode aan de Belgische fotografie kunnen bekijken in museum M in Leuven en in BOZAR in Brussel.”*

De tentoonstelling in Venetië vormt namelijk het vertrekpunt voor een dubbeltentoonstelling van Dirk Braeckman. De tentoonstellingen zijn complementair en belichten afzonderlijke aspecten van zijn veelzijdige praktijk. In **BOZAR** toont Braeckman een twingtal werken op maat van de architectuur van Victor Horta. Centraal staan zijn monumentale prints, nieuw werk en een selectie oudere beelden die in het verlengde van Venetië liggen. In **M** krijg je de experimentele kant van Braeckman te zien. In twee zalen gunt de kunstenaar je een unieke blik in zijn donkere kamer en toont hij kleiner werk op papier. Zijn onderzoek naar nieuw media komt ook aan bod. Zo realiseert hij een grote projectie op maat van M.

M-MUSEUM LEUVEN

“Ik kan mensen tot niets verplichten, maar ik nodig ze uit om wat langer te kijken dan ze gewend zijn.”

In 2017 presenteerde Dirk Braeckman een solotentoonstelling in het Belgisch Paviljoen op de 57ste Biënnale van Venetië. Die presentatie vormt de basis voor een dubbeltentoonstelling in M en BOZAR. In M toont de kunstenaar recente werken. Je ziet er de experimentele kant van zijn oeuvre. In twee zalen gunt de kunstenaar je een blik in zijn donkere kamer en toont hij werken in reeksen rond eenzelfde negatief, en ook kleiner werk op papier. Braeckmans fascinatie voor beelden leidde in het verleden al tot enkele bijzondere filmwerken. In M brengt hij een nieuw filmwerk, als monumentale projectie op maat van de zaal.

TENTOONSTELLING

Recent werkt Braeckman, net zoals in het prille begin van zijn loopbaan, vaker in series. Meerdere fotowerken vertrekken van eenzelfde negatief. In de verschillende foto's worden andere aspecten van die ene opname en van het beeld belicht. Grotere reeksen, van drie, vijf of meer prints, komen steeds vaker voor. Het geheel krijgt hierbij een meer filmisch karakter, de variaties in het beeld verscherpen het kijken. In M toont Braeckman meerdere werken, zowel monumentaal als kleiner, van eenzelfde opname, waarbij hij een bestaand schilderij telkens opnieuw fotografeert. De drie grote werken aan de muur in [zaal 2.A](#) vertrekken bijvoorbeeld van eenzelfde opname van een uitsnede van een schilderij van de Renaissance schilder Paolo Veronese (1528-1588). Veronese maakte de compositie voor een wedstrijd voor een publieke opdracht in de hoofdzaal van het Palazzo Ducale in Venetië. In de vitrine toont Braeckman experimenten die in zijn donkere kamer ontstaan. Het zijn prints op klein formaat waarbij de compositie, het onderwerp en de materie met elkaar in dialoog treden.

In een tweede ruimte ([zaal 2.B](#)) toont de kunstenaar een monumentale filminstallatie. Parallel aan zijn analoge beelden realiseerde Braeckman in het verleden al enkele films. Ze sloten telkens aan bij zijn onderzoek naar het ontleden van een beeld en het bevragen van de duurtijd van het kijken. Het gebruik van dit medium met een expliciete tijdsduur en de manier waarop het bewegend beeld verschillende beelden in zich draagt en realiteiten verbindt, is een nieuwe piste in zijn oeuvre, die hij in de toekomst verder zal exploreren.

VERSTILLING

Dirk Braeckmans fotografisch werk brengt verstillingsmomenten in de beelden- en informatiestroom van vandaag. Met de intentie om schilder te worden besloot Dirk Braeckman eind jaren 1970 eerst fotografie te studeren. Hij verdiepte zich in de analoge fotografie en het ontwikkelen van beelden in de donkere kamer. Wars van de gangbare werkwijze zette hij in de loop der jaren de techniek naar zijn hand en experimenteerde hij met de grenzen van het beeld en de mogelijkheden van de silver gelatine print op barietpapier. Eind jaren 1980 vond hij met zwart-wit analoge prints een eigen signatuur, met beelden die suggestief en enigszins enigmatisch zijn. Zijn beeldtaal stelt het kijken op scherp en reflecteert over het statuut van de afbeelding. Braeckman verkent de grenzen van zijn medium en daagt de fotografische conventies uit. De flits van de camera weerkaatst op het oppervlak van de afbeelding, op de textuur van de muren, gordijnen, tapijten en posters. Braeckmans beelden tonen anonieme onderwerpen uit zijn directe omgeving en eigen leefwereld. Van alle anekdotiek ontdaan, suggereren ze enkel open verhalen. De kunstenaar toont lege vertrekken waarin de tijd lijkt stil te staan of elementen van inwisselbare interieurs. Je ziet personages die louter aanwezig zijn, los van een specifieke identiteit, plaats, tijd of emotie. In de fotografische werken van Braeckman gaan intimiteit en afstand samen. Er ontstaat een besloten, geïsoleerde wereld waarvan de betekenis open blijft. Zijn

portretten tonen mensen die hun blik afwenden, hun gezicht verhullen of onherkenbaar in beeld gebracht worden. Zo verdwijnt het anekdotische aspect. Die aanpak geeft zijn foto's een bijzondere geladenheid, alsof ze onder spanning staan. In recent werk staat het her-fotograferen van bestaande beelden meer centraal, en doen opnames van buitenruimtes hun intrede.

“Ik wil de tijd uitrekken met mijn werk, zodat je het beeld in vraag kunt blijven stellen of er telkens nieuwe verhalen in kunt leggen. Op die manier blijft het boeien en blijft het met de toeschouwer communiceren.”

Dirk Braeckmans werk ontstaat in de donkere kamer. Zowel in de registratie met de camera, als in de bewerking staat het experiment centraal. Door het negatief en het fotopapier te belichten, te manipuleren en te bewerken, ontstaan telkens nieuwe, unieke beelden. De korreling, vlekken en vervlakking van perspectief blokkeren een rechtstreekse lezing en zo ook de interpretatie van zijn werk. Over- en onderbelichting naast het werken met grijstinten versterken het iconische (karakter) van zijn fotowerken.

De foto's zijn het resultaat van een lang en traag proces. Er is het moment van opname, de tijd van de print in de donkere kamer en vervolgens het moment waarop een werk in een tentoonstelling geïnstalleerd wordt en zo echt tot leven komt, in dialoog met andere werken en de kijker.

“Negatieven laat ik vaak een hele tijd liggen voor ik ze ontwikkel, om afstand te nemen, om net niét toe te geven aan de impulsen en de emotionaliteit van het moment, om te kunnen vaststellen of het beeld blijft leven of niet, of het zich blijft opdringen of niet. Dan komt het werk in mijn donkere kamer, een grote ruimte die ik al lang heb, waar ik meestal alleen werk, en waar ik grote prints kan maken. Ik heb daar een fysieke relatie met mijn medium, zoals een schilder fysiek in de weer is met zijn verf en zijn doeken. Voor mij bestaat een beeld pas als het gedrukt is op papier. Dan krijgt het zijn titel en zijn datum.”

ANALOOG

In zijn analoog fotografisch procedé wijkt Braeckman af van conforme technieken: hij manipuleert de negatieven in zijn donkere kamer en her-fotografeert zijn eigen beelden, maar ook afbeeldingen uit tijdschriften, kunstwerken (zowel eigen werken als die van anderen) of van het internet. Hij bewerkt het fotopapier tijdens het ontwikkelen in de donkere kamer waardoor een bijzonder fotografisch oppervlak ontstaat met vegen en vlekken.

Een concreet gevolg van deze werkwijze is dat elke foto een uniek stuk is, en bovendien een bijzondere schilderkunstige dimensie verkrijgt. Hoewel het medium fotografie toelaat dat beelden in hoge oplage gereproduceerd kunnen worden, focust de kunstenaar zich op de manuele manipulatie van elke print. Braeckman tracht zo beelden te maken die suggestief en gebald zijn, die informatie tonen en verbergen.

Braeckman maakt vooral analoge prints, maar hanteert daarnaast ook digitale fotografie en werkt occasioneel in kleur. Voor de kunstenaar zijn beide technieken zeer verschillend, zowel tijdens de opname als bij het printen.

“Ik maak het overgrote deel van mijn werk nog steeds op de oude, ambachtelijke wijze. Ik gebruik een camera met film erin, en ik druk mijn foto's zelf af op papier in een donkere kamer. Maar ik doe dat niet uit nostalgie, of omdat ik obstinaat weiger de nieuwe technologie te accepteren. Camera, film en donkere kamer zijn gewoon mijn tools, het zijn de materialen en instrumenten die ik beheers, waarmee ik mijn beeldtaal heb ontwikkeld.”

BOZAR

Dirk Braeckman besloot aan het einde van de jaren 1970 fotografie te gaan studeren om zich voor te bereiden op een leven als schilder. Tien jaar later maakte hij zijn eerste typische, analoge zwart-witprints met suggestieve en ietwat raadselachtige beelden. Ze zijn herkenbaar, maar flirten toch met representatie, ontvreemding en de realiteit van wat er getoond wordt. Braeckman wil het moment van de foto langer laten duren, hij is geïnteresseerd in een zekere spanning of ervaring, zonder anekdotisch te worden. Zijn zoektocht naar krachtige, innemende beelden vindt zijn oorsprong in de kunstgeschiedenis, en dan vooral in de schilderkunst.

TENTOONSTELLING

De expo in BOZAR vertrekt vanuit Dirk Braeckmans tentoonstelling in het Belgisch paviljoen tijdens de Biënnale van Venetië 2017. In Venetië koos Braeckman bijna exclusief voor het meest monumentale formaat, met ingekaderde analoge prints van 180 x 120 cm. In het Paleis voor Schone Kunsten toont hij een twintigtal werken die in dialoog gaan met elkaar, op maat van de architectuur van Victor Horta. De werken die je ziet brengen verstillend in de beelden- en informatiestroom van vandaag. Door gebruik te maken van analoge fotografie ontwikkelde Braeckman een eigen beeldtaal.

De beeldtaal van de kunstenaar stelt het kijken op scherp en reflecteert over het statuut van de afbeelding. Braeckman verkent de grenzen van zijn medium en daagt de fotografische conventies uit. Vaak kaatst de flits van de camera af op het oppervlak van het onderwerp, op de textuur van de muren, gordijnen, tapijten en posters. Zijn beelden tonen anonieme onderwerpen die een open verhaal suggereren. De kunstenaar toont fragmenten van lege vertrekken waar de tijd lijkt stil te staan, elementen van inwisselbare interieurs of personages die louter aanwezig zijn, los van een specifieke identiteit, plaats, tijd of emotie. De foto's van Braeckman suggereren intimiteit en afstand om een private, afgeschermd wereld te creëren waarvan de betekenis onbepaald blijft. Zijn beelden zijn als onontplofte bommen, vol opgekropte energie.

De kunstenaar maakt zijn beelden in de donkere kamer. De unieke prints die hij daar creëert, stammen van negatieven die de kunstenaar neemt van zijn onmiddellijke omgeving om ze dan in zijn archief te bewaren. Braeckman encenseert niets, maar selecteert en creëert een kader via het oog van de lens. De matte zilvergelatineprints in grijstinten op barietpapier zijn bijzonder tactiel en ook fragiel. Zowel in de registratie met de camera als in de bewerking door de kunstenaar in de donkere kamer staan experimenten centraal. Door het belichten, manipuleren en bewerken van negatief en fotopapier ontstaan telkens nieuwe, unieke beelden. De korreling, vlekken en vervlakking van perspectief blokkeren een rechtstreekse lezing en interpretatie van zijn werk. Overen onderbelichting, naast het werken met grijstinten, versterken het iconische karakter van zijn beelden. Braeckman geeft zijn werken nooit een informatieve titel, enkel een code en een jaar. De datum verwijst eerder naar wanneer de beelden in de donkere kamer werden gecreëerd dan wanneer de negatieven werden genomen.

Hoewel de kunstenaar vooral analoge prints in de donkere kamer maakt, hanteert hij ook digitale fotografie en werkt hij occasioneel in kleur. Voor de kunstenaar zijn beide technieken zeer verschillend, zowel tijdens de opname als in het printen. Braeckmans kleurbeelden zijn foto's van bestaande afbeeldingen waarbij een enkele kleur primeert.

Hij gebruikt de weerkaatsing van zijn flits als element om het beeld op te bouwen. De flits toont de materialiteit van het afgebeelde en schept tegelijk een zekere afstand. Hoewel het medium fotografie toelaat dat beelden in hoge oplage gereproduceerd kunnen worden, focust Braeckman zich op de manuele manipulatie van elke print. De print wordt tijdens het ontwikkelingsproces gemanipuleerd, zodat een uniek werk ontstaat. Braeckman zoekt hierbij beelden te maken die suggestief en gebald zijn, die informatie tonen en verbergen.

BIOGRAFIEËN

Dirk Braeckman legde in de voorbije 25 jaar een uitgebreide portfolio aan. Als fotograaf bezet hij een aparte plaats binnen de visuele kunsten. Hij heeft deelgenomen aan verschillende exposities, zoals solotentoonstellingen in M – Museum (Leuven), LE BAL (Parijs), BOZAR (Brussel), De Appel (Amsterdam) en S.M.A.K. (Gent). Hij wordt vertegenwoordigd door Zeno X Gallery Antwerp waar hij sinds 2001 tentoonstelt. Hij stelde onlangs ook tentoon in de Thomas Fischer Gallery in Berlijn en de RoseGallery in Santa Monica. Braeckmans werk maakt deel uit van privéverzamelingen en publieke collecties wereldwijd, zoals die van FRAC Nord-Pas de Calais, Sammlung Goetz, FNAC Paris of het Musée d'art contemporain et moderne in Straatsburg.

Eva Wittocx is Senior Curator in M - Museum Leuven, waar ze het hedendaagse kunstprogramma verzorgt met bijzondere aandacht voor solotentoonstellingen, zowel van opkomende als van gevestigde kunstenaars. Ze schrijft regelmatig over hedendaagse kunst en cureert het jaarlijkse performancefestival Playground. Van 1997 tot 2006 was ze curator in het S.M.A.K., van 2006 tot 2009 in het kunstencentrum STUK en van het Belgisch paviljoen op de Biënnale van Venetië in 2017.

ARTIST TALK DIRK BRAECKMAN: 14 MAART

BOZAR nodigt je van harte uit voor een ontmoeting met Dirk Braeckman. Op woensdag 14 maart bespreekt hij zijn tentoongestelde werken in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel, die zowel sober als enorm krachtig zijn.

PUBLICATIE

Bij de tentoonstelling voor de Biënnale van Venetië verscheen een nieuwe monografie over het werk van Dirk Braeckman bij Koenig Books Londen: een selectief overzicht van Braeckmans praktijk, waarin de klemtoon ligt op recent werk. Het bestaat uit 167 beelden en 3 teksten in het Engels door Douglas Fogle, Hubertus von Amelunxen en Eva Wittocx, curator van de tentoonstelling in het Belgisch paviljoen. Het boek is te koop voor € 39,80.

PRAKTISCHE INFO

Dirk Braeckman en curator Eva Wittocx werden aangesteld door minister Gatz om in 2017 ons land te vertegenwoordigen op de Biënnale van Venetië. De terugkeertentoonstellingen in België liggen in het verlengde van deze opdracht.

Tentoonstelling BOZAR: 01.02 – 29.04.2018

Tentoonstelling M-Museum Leuven: 02.02 – 29.04.2018

M-Museum Leuven

Leopold Vanderkelenstraat 28, 3000 Leuven

0032 16 27 29 29 – bezoekm@leuven.be

www.mleuven.be/braeckman

www.dirkbraeckmanvenice2017.com

Tentoonstelling M-Museum Leuven: 02.02 – 29.04.2018

Open: Ma, di, vr, za, zo: 11:00 - 18:00, Do: 11:00 - 22:00, gesloten op woensdag

Tickets: € 12 voor de M-Schatkamer en M, waaronder de tentoonstelling van Dirk Braeckman

Veerle Ausloos

Press officer M-Museum Leuven

T. 32 (0)16 27 29 38

veerle.ausloos@leuven.be

Persbeelden en persdossier zijn te downloaden via de online pressroom: mleuven.prezly.com

BOZAR - Paleis voor Schone Kunsten

Ravensteinstraat 23, 1000 Brussel

0032 507 82 00 – info@bozar.be – www.bozar.be

Tentoonstelling BOZAR: 01.02 – 29.04.2018

Open: Di > Zo: 10u – 18u, Do: 10u – 21u, gesloten op maandag

Tickets: € 8 (Braeckman)

Spring pass: € 25 (Braeckman + Spanish Still Life + Fernand Léger + Hugo Claus)

Leen Daems

Press Officer BOZAR EXPO

T. +32 (0)2 507 83 89

leen.daems@bozar.be